

HASTANE ÖNCESİ TRAVMA BAKIMI

DOÇ. DR. MEHMET OKUMUŞ

ACIL TIP KLİNİĞİ

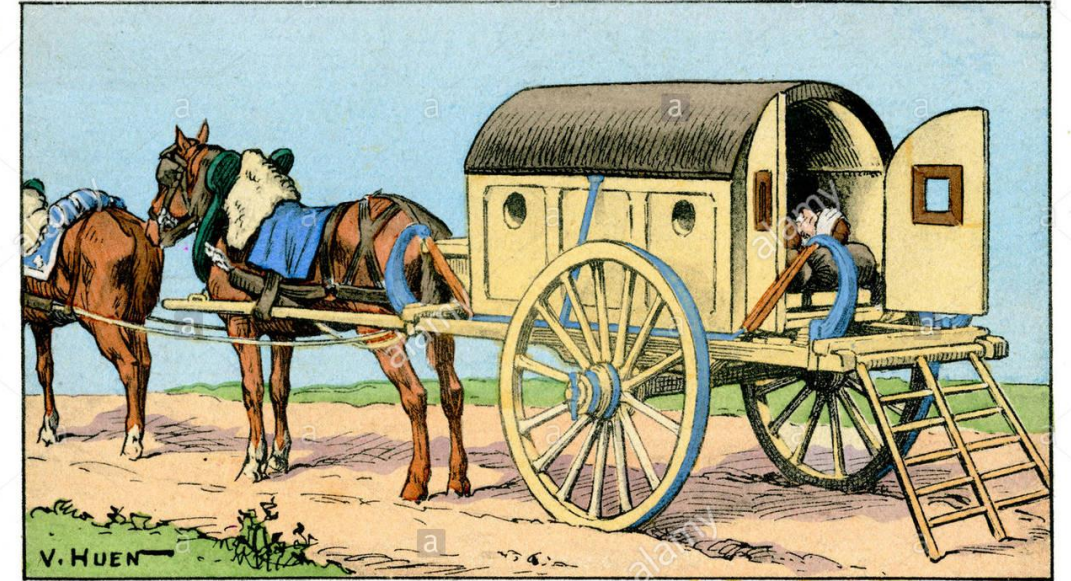
SBÜ. ANKARA SUAM

SUNUM PLANI

- TARİHÇE
 - SAHA YÖNETİMİ
 - TRIAJ
 - HAVA YOLU YÖNETİMİ
 - DAMAR YOLU AÇILMASI
 - KANAMA KONTROLÜ
 - MONITORİZASYON

TARİHÇE

- MODERN ANLAMDA HASTANE ÖNCESİ TRAVMA BAKIMI İLK 1792 YILINDA UYGULANMIŞ
 - NAPOLYONUN CERRAHI “DOMINIQUE-JEAN LARREY” TARAFINDAN UÇAN AMBULANS TARIFLENMİŞ

136e Série
Tome V
Chap. XXV

LES UNIFORMES DU 1er EMPIRE

Les Transports du Service de santé

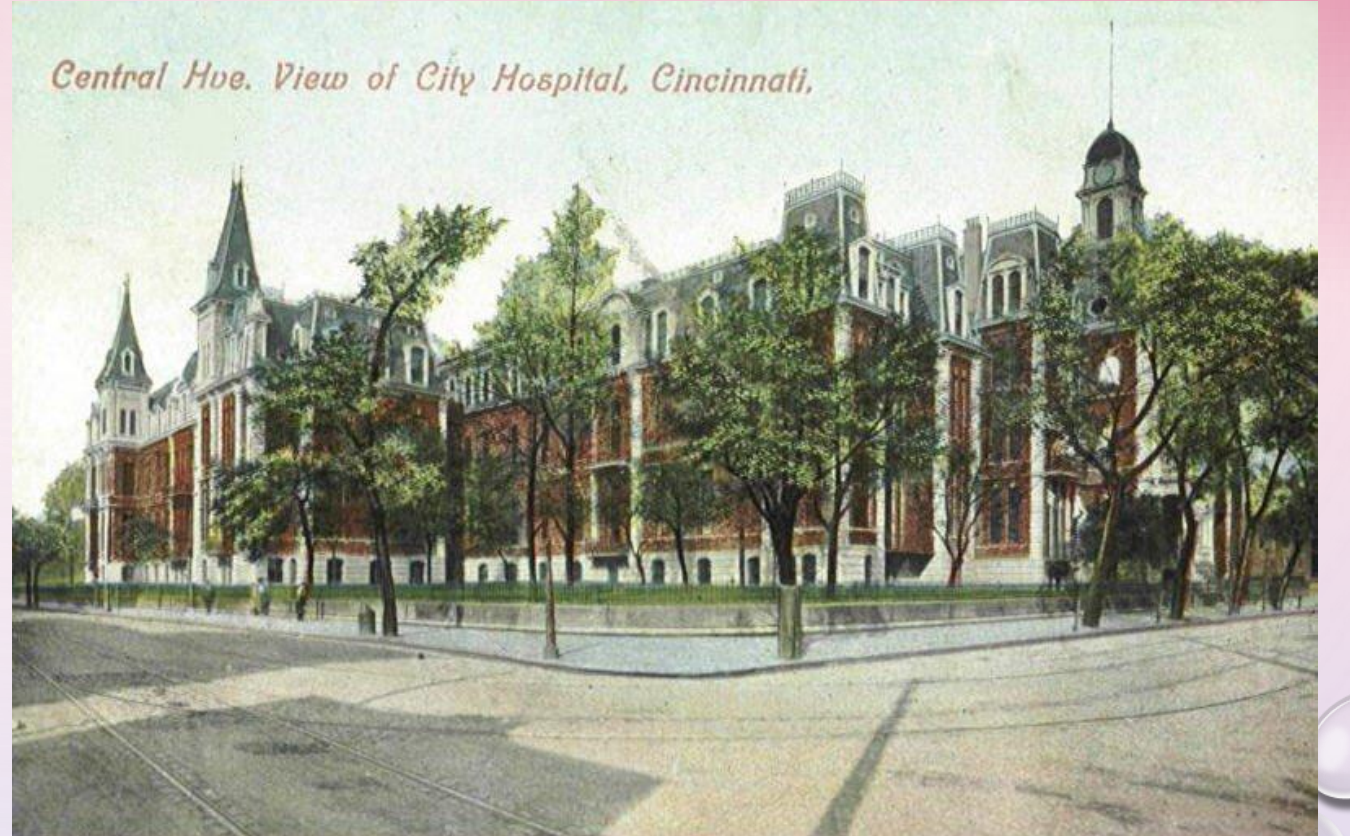
4. Ambulances volantes de Larrey
Voiture légère en action — 1805

 alamy stock photo

ERGJX
www.alamy.com

- BURADAKI MANTIK SAVAŞ ALANINDAKİ YARALILARIN YANINA DOKTORLARI VEYA SAĞLIKÇILARI GETİRİP ONLARI TEDAVİ OLACAKLARI ALANLARA TAŞIMAKTIR.
- ALMANYA'DA BİR CERRAH TARAFINDAN İLK DEFA HEKİM BAZLI BİR SİSTEM GELİŞTİRİLDİ.
 - SAHAYA SADECE CERRAHİ DEĞİL TÜM MÜDAHALE ODASINI VE ÇALIŞANLARINI TAŞIDILAR
 - İTFAİYECİ VE HEKİM TEMELLİ AMBULANS SİSTEMİNE GEÇİLDİ.
 - CERRAHLAR BU SİSTEMİN KURULMASINDA BÜYÜK ROL OYNAMIŞTIR.

- İLK HASTANE TEMELLİ ACIL AMBULANS SİSTEMİ 1865 YILINDA CINCINNATI DE ÖZEL BİR HASTANEDE GELİŞTİRİLMİŞTİR.

- GÜNÜMÜZDE DE BU MANTIK DEVAM ETMEKTEDİR.
- TÜM MODERN ACİL AMBULANS SİSTEMLERİ AYNI DÜŞÜNCE ETRAFINDA ŐEKİLLENMİŐTİR.
- DOKTORLAR HASTAYA YADA HASTALAR DOKTORA TAŐINMAKTADIR.

- ACIL AMBULANS SERVİSLERİ KARAYOLU ULAŞIMLARI KOLAYLAŞIP KAZALAR ARTTIKÇA 1950'LI YILLARDAN SONRA HIZLA GELİŞİM GÖSTERDİ.
- AMBULANSLAR ADETA YOĞUN BAKIM GIBI
- AVRUPA'DA DAHA ÇOK DOKTORLU AMBULANSLAR VARKEN AMERİKA'DA PARAMEDİKLER YER ALDI.

- ÇOĞU ACIL AMBULANS SİSTEMLERİ ÇOKLU KADEME YAKLAŞIMINI KULLANMAKTADIR.
 - TEMEL TIBBİ DESTEK SAĞLAYAN EKIPLER İLK ÖNCE SAHAYA ULAŞIR GEREKİRSE TAM DONANIMLI EKIPLER DESTEK VERECEK ŞEKİLDE BİR PLANLAMAYA GİDİLMİŞTİR.

• A
S

NE

- YILLAR İÇERİSİNDE TÜM ACIL AMBULANS SİSTEMLERİ DEĞİŞEREK GELİŞMELER KAYDETTİ.
- ÖZELLİKLE SAVAŞLARDA YARALILARA HIZLI MÜDAHALE EDİLMESİ GEREĞİ TAŞIMA SİSTEMLERİNDE ÇEŞİTLİLİĞİ GEREKLİ KILDI, HAVAYOLU İLE TAŞIMA POPÜLER OLDU.
- SAVAŞ ALANINDAN YARALILARIN TAHLİYESİ BÜYÜK ÖLÇÜDE HELİKOPTERLERLE GERÇEKLEŞTİRİLMESİ SIVIL ACIL AMBULANS SİSTEMLERİNCE HIZLA TAKLİT EDİLDİ.
- BUNU UÇAKLARLA NAKİL TAKİP ETTİ.

KAZA SONRASI MORTALITE

- İLK EVRE:

- KAZA ANINDA VEYA DAKIKALAR İÇİNDE ÖLÜM %50 ORANINDA GERÇEKLEŞMEKTEDİR.
 - AĞIR BEYİN HASARI, BEYİN KÖKÜ YARALANMALARI, YÜKSEK SEVİYE MS YARALANMASI, KARDİYAK YARALANMA, BÜYÜK DAMAR HASARLARI, VS.

- İKİNCİ EVRE:

- KAZADAN SONRA İLK SAATLERDE MEYDANA GELEN ÖLÜMLERİN %30'UNU OLUŞTURUR. ÖLÜMLERİN ÖNLENEBİLİR OLDUĞU FAZDİR.
 - EPIDURAL-SUBDURAL HEMORAJILER, HEMO-PNÖMOTORAKS, KARACİĞER-DALAK LASERASYONU, PELVİK FRAKTÜRLER, DİĞER AŞIRI KANAMA YAPAN ÇOKLU YARALANMALAR.

- ÜÇÜNCÜ EVRE:

- GÜNLER-HAFTALAR SONRA ÖLÜM GÖRÜLEBİLİR.
 - SEPSİS - ÇOKLU ORGAN YETMEZLİĞİ.

ALTIN SAAT

- KAZA ANINDAN CERRAHI MÜDAHALE ARASINDA GEÇEN ILK BIR SAATLIK ZAMAN DILIMI ÇOK ÖNEMLİDİR.
- KAZADAN SONRA BIR SAAT İÇERISINDE DOKU OKSİYENİZASYONU YENIDEN SAĞLANAMAZSA HAYATTA KALMA OLASILIĞI OLDUKÇA AZDIR.
- KAZAZEDENİN YETERLİ VE UYGUN BAKIMI ALABİLMESİ İÇİN HEMEN HASTANEYE NAKLİ SAĞLANMALIDIR.
- HASTANEYE ULAŞMA SÜRESİ EN FAZLA 10 DK. OLMALIDIR.
«ON PLATIN DAKIKA»

SAHA YÖNETİMİ «ÜÇ KURAL»

«ÇOKLU YARALANMALARDA: TRIAJ VE HAYAT KURTARICI TEDAVİLER»

«TEKLI YARALANMADA HIZLI MUAYENE, CİDDİ YARALANMA VE HIZLA DEKOMPENZASYONA
NEDEN OLAN POTANSİYEL YARALANMALARIN TANIMLANMASI»

«YARALININ STABILİZASYONU – UYGUN KAPASİTELİ HASTANEYE NAKİL»

TRIAJ

- REVIZE TRAVMA SKORU
- CRAMS SKORU (CIRCULATION, RESPIRATION, ABDOMEN/THORAX, MOTOR, SPEECH)
- MGAP (MECHANISM, GCS, AGE, ARTERIAL PRESSURE)
- START, AVPU, VS

TRIAJ SONRASI DURUMU EN KÖTÜ HAYATTA OLAN HASTALARIN YÖNETİMİ ÖNCELİKLİ YAPILIR.

- HAVAYOLU SIKINTI
YOLU GÜVENLİĞİ

- VIDEO
OLDUI

- CRICK

DAMAR YOLU AÇILMASI

- HASTANE ÖNİ
DAMAR YOLU
- SAHADA BAKI
- SIVI VE İLAÇLA
- DAMAR YOLU
 - HIPOVOLE
 - YANIKLAR,
 - ÇOCUKLAR

OLARAK

Sİ ESASTIR.

DAMAR YOLU AÇILMASI

- SANTRAL VENÖZ KATETER KULLANIMI:
- KOMPLİKASYONLARI ÇOK FAZLA
 - PNÖMOTORAKS
 - DAMAR HASARI
 - ENFEKSİYON

«ENFEKSİYON RISKİ NEDENİYLE SAHADA AÇILAN TÜM YOLLAR KONTAMINE KABUL EDİLMELİDİR»

«İLK FIRSATTA BU YOLLAR DEĞİŞTİRİLMELİDİR»

KANAMA KONTROLÜ

**İLK YERLİ İLAÇ:
'ANKAFERD'**

MONITORIZASYON

- END-TIDAL
- ENDO
- TRANS
- CPR ET
- ET
- İSTEN
- AĞIR T
- ISE MC

35 MMHG

MONITORIZASYON

- TRANSKÜTANÖZ DOKU OKSİJEN ÖLÇÜMÜ
 - BAKIM SAĞLAYAN SAĞLIKÇILARA SAHADA DOKU PERFÜZYONU HAKKINDA BİLGİ VERİR

SON OLARAK

- EĞİTİMLER: ORTAK DILIN GELİŞMESİNİ SAĞLAR

- ITLS
- ATLS
- TRAVMA ÇEKİRDEK KURSLARI

SAĞLIKÇILARIN STRES ALTINDA DAHA BAŞARILI ÇALIŞMASINI SAĞLAMIS, ETİ, RSI BAŞARISI ARTMIŞ

- HASTANE ÖNCESİ SAĞLIKÇILARIN DESTEKLENMESİ

- TÜKENMİŞLİK

DINLEDİĞİNİZ İÇİN TEŞEKKÜRLER.....